

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 38 RvO
betreffende de aanleg van de nieuwe ringweg
en hieraan gekoppeld, de verontreiniging op het voormalige
Aagrunolterrein

Steller Jeroen Engels

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 83 31 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 17-06-2020

Uw brief van 18-05-20

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen het antwoord op de door mevrouw K. de Wrede van de Partij voor de Dieren en de heer A.J.M. van Kesteren van de Partij voor de Vrijheid gestelde vragen ex art. 38 RvO over de aanleg van de nieuwe ringweg en hieraan gekoppeld, de verontreiniging op het voormalige AAgrunolterrein.

Wij beantwoorden uw vragen als volgt.

- 1. De verdiepte ligging zou grondwaterneutraal gebouwd worden, stelt u in voornoemde antwoorden. ARP en CHP zijn van plan voor het realiseren van de verdiepte ligging van de Ringweg sterk af te wijken van de MER (zie bijv. deel 7 Water en 8 Bodemonderzoek) en hebben een Watervergunning aangevraagd bij het Waterschap Hunze en Aa 's. De aanvraag is gedaan op basis van de CHP Bemalingsadvies(ARZ-TD-ClusterVDL-1328, d.d. 23-01-2020) ¹ waarin een grote bemaling wat betreft tijdsduur, omvang (max. 1.205.400 m³) en diepte wordt voorgesteld. Kunt u ons uitleggen hoe de aanleg grondwaterneutraal genoemd kan worden, terwijl tegelijkertijd meer dan een miljoen m³ water uit het gebied wordt gepompt?*

¹ http://groningenverdientbeter.nl/wp-content/uploads/2020/03/ARZ-TD-Cluster-VDL-1328-RA-VERG-01-Bemalingsadvies-Verdiepte-Ligging_compressed.pdf

De achtergrond van het principe "grondwaterneutraal bouwen" is dat er geen negatief effect optreedt voor de omgeving als gevolg van verandering van grondwaterstanden. Veranderingen van grondwaterstanden kunnen ontstaan door bijvoorbeeld bemalen van bouwkuipen tijdens de bouw. Een andere oorzaak van grondwaterstandsverandering kan zijn opstuwning van grondwaterstromen door in de grond aangebrachte objecten (bijv. een tunnel), waardoor verdroging of vernatting kan ontstaan. Het principe van "grondwaterneutraal bouwen" wordt niet losgelaten, noch voor de bouwfase, noch voor gebruiksfase. Wel wordt er grondwater onttrokken in het westelijk deel van de bouwkuip. Er is echter met grondonderzoek, grondwatermodellering, berekeningen en pompproeven door CHP aangetoond dat bemaling in het westelijk deel van de bouwkuip mogelijk is, zonder nadelige effecten op grondwaterstand te veroorzaken. Tijdens de bouw worden middels peilbuizen de grondwaterstanden nauwlettend gemonitord. Bij eventuele onder- of overschrijding van grenswaarden zullen adequate beheersmaatregelen getroffen worden. Een van de beheersmaatregelen betreft het retourbemalen van onttrokken grondwater.

De voorgenoemde stappen zijn positief beoordeeld door de geohydrologen van ARZ (incl. externe specialisten van Fugro en Deltares), hetgeen geleid heeft tot acceptatie van het Definitief Ontwerp (DO) van de bouwkuip december 2019. Het effect van eventuele opstuwning in gebruiksfase van de tunnel is ook positief beschouwd. Voornaamste reden dat in het westelijk deel van de bouwkuip bemalen kan worden, is het feit dat de grondslag dit mogelijk maakt. Een slecht waterdoorlatende laag van keileem zorgt voor een scheiding tussen ondiep (freatisch) grondwater en diep (1^e watervoerende pakket) grondwater. De bemaling onttrekt grondwater uit het diepe pakket, zonder het ondiepe grondwater te beïnvloeden. Verandering van ondiepe grondwaterstand is onwenselijk, vanwege eventuele effecten op bebouwing en/of flora & fauna. Overigens kent de ondiepe grondwaterstand altijd een natuurlijke fluctuatie als gevolg van natte en droge periodes. Ten oosten van het spoor is de keileem laag in mindere mate aanwezig, daarom is alhier gekozen voor toepassing van onderwaterbeton.

Op 3 juni heeft het waterschap Hunze en Aa's bekend gemaakt dat zij een watervergunning afgeeft aan de Combinatie Herepoort voor het onttrekken van grondwater voor de bouw van de verdiepte ligging van de Zuidelijke Ringweg Groningen. Geen van de 102 ingediende zienswijzen gaf aanleiding voor het aanpassen van de vergunning, omdat de gevolgen van de tijdelijke onttrekking voldoende beheersbaar zijn. In de vergunning staat hoeveel grondwater er onttrokken mag worden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden controleert het waterschap actief en regelmatig op de naleving hiervan.

2. *De kritiek van Deltares op de plannen van CHP was zeer fundamenteel: foute aannames, foute onderbouwingen, onvoldoende onderzoek, extrapolaties op basis van gissingen, etc. De praktijk bewees hun bevindingen. In het voornoemde Bemalingsadvies wordt verwezen naar verschillende onderliggende rapporten welke tot op heden niet beschikbaar zijn voor het Waterschap en daardoor ook niet middels een WOB verzoek opvraagbaar zijn voor bijvoorbeeld burgers. Op grond van welke documenten baseert de gemeente haar antwoorden aan de PVV dat de plannen nu wel gebaseerd zijn op juiste aannames, juiste onderbouwingen, voldoende onderzoek en extrapolaties op basis van correcte onderzoeksgegevens? Kunt u deze documenten exact benoemen met naam, versie en datum? Kunt u deze ter beschikking stellen aan de Raad en de inwoners van Groningen? En kunt u de rapporten waar het Bemalingsadvies aan refereert voor de inwoners en de Raad openbaar maken?*

Begin 2019 is de samenwerking op geohydrologisch vlak geïntensiveerd, waarbij er periodiek overlegd is tussen specialisten van CHP en ARZ (Rijkswaterstaat, Deltares en Fugro). Deze werkwijze heeft geresulteerd in acceptabele bouwmethodes gebaseerd op deels bemaling en deels onderwaterbeton. Deze bouwmethodes zijn vastgelegd in het Definitieve Ontwerp (DO) van bouwkuip Verdiepte Ligging N7 (VDL). Dit DO is eind 2019 geaccepteerd door ARZ (en haar specialisten). De geohydrologische samenwerking is en wordt gecontinueerd. Belangrijke mijlpaal was de geslaagde (retour-) bemalingsproef eind december 2019, waarbij op grote schaal de praktijk is nagebootst in een bouwkuipdeel ter plaatse van de Kempkensberg. De resultaten van deze proef zijn gebruikt bij nadere uitwerking van de bemaling van de bouwkuip, alsmede het bemalingsadvies, welke ten grondslag ligt aan de Watervergunning. De resultaten van de proef zijn tevens gebruikt bij het opstellen van de het Monitoringsplan, waarin wordt beschreven hoe tijdens de uitvoering de omgeving wordt gemonitord en eventuele terugval scenario's in gang worden gezet.

De bouwkuip is opgedeeld in verschillende compartimenten. Elk compartiment wordt voorafgaand aan ontgraven, beproefd middels een acceptatieproef. De acceptatieproef houdt in dat een representatieve bemalingsinstallatie geplaatst en in werking wordt gesteld, waarbij tegelijkertijd de bouwkuip en omgeving nauwlettend worden gemonitord. Mocht uit de acceptatieproef blijken dat het compartiment en/of haar omgeving anders reageert dan ontworpen, dan wordt afhankelijk van de oorzaak een adequate beheersmaatregel in werking gezet. Deze werkwijze borgt een beheerst proces van uitvoering en voorkomt schade aan omgeving. Een beheersmaatregel die mogelijk ingezet zal worden is de toepassing van een retourbemalingssysteem.

Dit systeem zorgt ervoor dat te grote grondwaterstands daling (en mogelijk schade) wordt voorkomen, door water in de grond te retourneren.

Resumerend, CHP en ARZ (en haar specialisten) hebben vertrouwen in bovenstaande werkwijze waarbij op een gecontroleerde manier de bouwkuip van de Verdiepte Ligging veilig wordt gerealiseerd en omgevingsrisico's ten allen tijde worden beheerst.

Overzicht van de relevante documenten:

- DO Bouwkuip Verdiepte Ligging: ARZ-TD-KW19-11084-ON-DO-30-04-Ontwerpnota DO KW19 Bouwkuip, d.d. 06-11-2019.
- Addendum bemaling VDL: ARZ-TD-KW19-13325 Addendum bemaling VDL
- Bemalingsadvies: 4905821_1579861427129_ARZ-TD-Cluster_VDL-1328-versie_12-2020, d.d. 23-01-2020
- Monitoringsplan: ARZ-TD-KW19-10763-RA-UO-38-02-Monitoring bemaling VDL, d.d. 29-05-2020
- Memo acceptatieproef: ARZ-TD-KW19-12919-ME-UV-38-01-Memo acceptatieproef bemaling VDL, d.d. 29-05-2020
- Werkinstructie Retourbemaling: ARZ-TD-KW19-13067-WI-UV-38-02-Werkinstructie Retourbemaling KW19, VDL, d.d. 29-05-2020

Mocht u deze documenten willen inzien, dan adviseren wij u om een afspraak te maken met projectorganisatie Aanpak Ring Zuid.

3. *CHP staat voor ogen om te werken met meerdere gelijktijdige bemalingen. Deltares heeft veel kritiek op vele aspecten van de uitgevoerde pompproeven en stelt dat gezien de heterogeniteit van de bodemopbouw pompproeven geen sluitend en afdoende beeld zullen opleveren voor een bemalingsontwerp. Op grond van welke rapporten weerlegt CHP dit advies en wordt doorgedaan met de aanpak van gelijktijdige bemaling? Kunt u deze documenten exact benoemen met naam, versie, datum -en- ter beschikking stellen aan de Raad en de inwoners van Groningen?*

Er is geen sprake meer van gelijktijdige bemaling over de gehele lengte van het tracé van de verdiepte ligging. Dit is tevens toegelicht tijdens de informatiebijeenkomst op 15 januari voor de gemeenteraad. Op basis van de second opinion van Deltares is het ontwerp van de Verdiepte Ligging aangepast. Zie het antwoord bij vraag 1. In het oostelijk deel wordt onderwaterbeton toegepast en het westelijk deel bemaling. Voor documenten zie vraag 2.

4. *In een bericht in het Dagblad van het Noorden van zaterdag 25 april jl., stelt Kramer dat ARZ en CHP aan Deltares hebben gevraagd om een publieksvriendelijke uitleg te maken over de aanleg van de bouwput. Kunt u ons bevestigen dat Deltares daartoe bereid is? En zo ja, wanneer kunnen wij die Jip-en-Janneke uitleg verwachten?*

Deltares is bereid in een notitie aan te geven wat het oordeel is over de aangepaste werkwijze. Dit memo wordt deze maand verwacht en wordt gepubliceerd op de website van Aanpak Ring Zuid.

5. *In de beantwoording van de voornoemde PVV vragen erkent u dat de nieuwe ringweg 20 meter naar het zuiden opschuift. Hoe het ook precies zei, in de oorspronkelijke plannen was dit anders. Wat zijn de gevolgen hiervan voor de gebruikers van het DUO en Frontier gebouw, de inwoners van de wijk de Meeuwen en het Sterrebos? Kunt u garanderen dat hierdoor niet meer bomen gekapt, dan wel hoog opgesnoeid worden om de werkzaamheden door te laten gaan dan oorspronkelijk is aangegeven? Waarom heeft de gemeente de Raad niet nadrukkelijk minimaal geïnformeerd over deze afwijking van het referentieontwerp, de aanpak en de verplaatsing van de weg naar het zuiden?*

Voor de ombouw van de zuidelijke ringweg is in september 2014 een Tracébesluit (TB) vastgesteld. Het TB is voor inspraak vrijgeven. Ook de raad heeft zich er toentertijd over uitgesproken. De as van de nieuwe weg, zoals deze is opgenomen in het Tracébesluit 2014 ligt ter hoogte van de Hereweg, circa 20 meter meer naar het zuiden dan de huidige weg. Het ontwerp van CHP past binnen deze bandbreedte.

6. *Deltares schetst vele grote risico's voor de omgeving, de funderingen van panden van inwoners, leidingen en groen. In het eerder genoemde artikel in het Dagblad van het Noorden stelt Bert Kramer namens de CHP dat verzakkingen komen als gevolg van freatisch grondwater, vlak onder het maaiveld, boven de dichte kei leemlaag. Het is de diepe grondwaterlaag die tot honderden meters afstand van de bouwput kan fluctueren, maar daar zou de bebouwing geen last van hebben. Deltares stelt nu juist in haar rapport dat op de Hondsrug alle grondlagen zo door elkaar lopen, dat hierover eigenlijk niets met zekerheid valt te zeggen en stelt: “.. voor panden op staalfundering bestaan niet goed gekwantificeerde zettingsrisico's, vooral nabij oostelijk deel tracé (Oosterpoortbuurt).” Het deels toch aanbrengen van onderwaterbeton zou volgens u voldoende zijn om deze risico's te minimaliseren? Zo ja, kunt u rapporten of onderzoeken laten zien waarin deze visie wordt gestaafd?*

De in uw vraag genoemde risico's zijn afgelopen periode beschouwd en dit heeft geleid tot een acceptabel ontwerp, zie antwoord 2.

7. *Burgers die in getroffen buurten wonen kunnen een apparaatje geplaatst krijgen door CHP dat later kan aantonen dat hun schade het gevolg is van de ringweg. De bewijslast ligt bij de bewoners. Groningers hebben niet zulke goede ervaring met het moeten aantonen dat het verzakken van huizen niet hun eigen schuld is. Bent u het met ons eens dat een omgekeerde bewijslast hier meer voor de hand ligt?*
Nee. Binnen het project ARZ wordt qua aansprakelijkheid de Wet gevolgd, zoals dat voor alle werkzaamheden in Nederland geldt.
8. *Is het “Definitief Ontwerp Bouwkuip” formeel goedgekeurd? Graag ontvangen wij hierop een antwoord dat uit slechts “ja”, dan wel “nee” bestaat.*
Ja. Het Definitief Ontwerp Bouwkuip VDL is in december 2019 geaccepteerd door Opdrachtgever ARZ. In D&C-contract worden ontwerpen geaccepteerd en niet goedgekeurd.
9. *Heeft de ARZ de toe te passen bouwmethode, dan wel bouwmethodes formeel goedgekeurd? Ook deze vraag willen wij graag beantwoord zien met “ja”, dan wel “nee”. Indien het antwoord op deze vraag bevestigend is: op grond van welk document, waarin deze keuze dan wel keuzes worden onderbouwd, heeft deze formele goedkeuring plaatsgevonden? Zouden deze documenten ter beschikking gesteld kunnen worden?*
Ja. De aanleg van de bouwkuip moet veilig en beheerst gebeuren. Dat is een belangrijke eis van opdrachtgever Aanpak Ring Zuid. ARZ toetst of het Definitief Ontwerp van de bouwkuip voldoet aan alle eisen die gesteld zijn. In totaal zijn dat ca. 3000 eisen. Op basis van de toetsing heeft ARZ het DO van de bouwkuip in december 2019 geaccepteerd. Mocht u dit omvangrijke toetsingspakket en bijbehorende documenten willen inzien, dan adviseren wij u om een afspraak te maken met projectorganisatie Aanpak Ring Zuid. Zie ook antwoord 2.
10. *In een gemeentelijke Wet bodembescherming besluit, MD 09.1994620², d.d. 25 augustus 2009, punt 2.3 staat “dat het onttrekken van grondwater, het verrichten van graafwerkzaamheden dieper dan 2 m - mv of overige handelingen in verontreinigde bodem niet is toegestaan zonder onze voorafgaande toestemming”.*
Is dit besluit nog steeds rechtsgeldig? Zo ja, heeft u ARZ dan wel CHP hiervoor expliciet toestemming gegeven en zo ja in welke vergunning? Zo nee, waarom niet?
Het besluit waarnaar wordt verwezen, heeft betrekking op de bodemsanering op het voormalige AAgrunol-terrein. Dit besluit is nog van toepassing.

² besluit ernst, spoedeisendheid en tijdstipbepaling en besluit over een ingediend saneringsplan, locatie Winschoterdiep, voormalig AAgrunol te Groningen, kenmerk MD 09.1994620, d.d. 25 augustus 2009.

De vermelde gebruiksbeperkingen richten zich met name op werkzaamheden in de nog aanwezige restverontreiniging op het voormalige AAgrunol-terrein zelf. Een evaluatieverslag van de gehele sanering is nog niet opgesteld.

Ten behoeve van de saneringswerkzaamheden in het tracé van de Ringweg Zuid heeft CHP een Raamsaneringsplan ingediend waarmee wij als bevoegd gezag met een (ander) besluit hebben ingestemd³. In hoofdstuk 3.2.2 van het Raamsaneringsplan Ring Zuid is de AAgrunol verontreiniging beschreven.

Als de grondwaterverontreiniging van AAgrunol niet nadelig wordt beïnvloed door de bemaling of andere werkzaamheden aan de Ring Zuid, dan is expliciete toestemming niet nodig.

CHP heeft ook voor het AAgrunol-terrein modelmatig berekend of de bemaling zou zorgen voor een verplaatsing van de grondwaterverontreiniging. Uit de berekening kwam naar voren dat de grondwaterverontreiniging zich jaarlijks ongeveer 2 meter zou verplaatsen als gevolg van de bemaling. Deze verplaatsing is verwaarloosbaar en heeft geen (meetbare) invloed op de ligging van de grondwaterverontreiniging.

11. *In dit zelfde besluit staat dat monitoring in 2009, 2010, 2012 en 2014 zal plaats vinden. Aanleiding was o.a. dat in een rapport van Iwaco wordt gemeld dat op meer dan 10 meter diepte resterend arseen is achtergelaten.⁴ In de praktijk heeft dit onderzoek deels in andere jaren plaatsgevonden. Waarom heeft die afwijking plaatsgevonden en was dit met de volledige instemming van de gemeente?*

In het saneringsplan (en de beschikking) zijn vier monitoringsrondes voorzien. De rondes zijn niet uitgevoerd in de genoemde jaren omdat de grondwateronttrekking later is uitgeschakeld dan was voorzien, zodat de planning voor monitoring tijdens de passieve fase ook is opgeschoven. De laatste monitoringsronde is dientengevolge weliswaar in 2018 uitgevoerd, maar dit heeft geen negatieve gevolgen gehad voor "het beeld" dat uit een dergelijke langjarige monitoring wordt verkregen. De monitoring is uitgevoerd in lijn met het saneringsplan en beschikking en afgestemd met bevoegd gezag en toezichthouder.

³ besluit ernst, spoedeisendheid en tijdstipbepaling en besluit over een ingediend saneringsplan, locatie Ringweg Zuid te Groningen, kenmerk 6416121, d.d. 20 juni 2017.

⁴ IWACO, Aanvullend onderzoek voormalig AAgrunol-terrein te Groningen, 2 november 2000, projectnummer 25423, opdrachtgever provincie Groningen.

12. *Op 5 december 2017 meldt advies- en ingenieursbureau Tauw de gemeente ten aanzien van de Monitoring grondwater dat slechts twee volledige monitoringsronden hebben plaatsgevonden (2011 en 2012) waarbij in 2014 slechts één bemonstering van een peilbuis (nr 58) heeft plaatsgevonden als gevolg van een onverwachte stijging van de signaal waarde.⁵ De volledige monitoringsronde van 2014 en 2016 heeft voor zover dit bekend is bij Tauw niet plaats gevonden. Waarom is de gemeente niet direct alsnog na de stijging van de signaalwaarde overgegaan tot volledige grondwater monitoring conform het voornoemde Besluit op de Wet bodembescherming?*

De stijging is destijds geconstateerd in één diepe peilbuis (58) met een filterdiepte van 9-10 m-mv in de kern van de grondwaterverontreiniging. Daarmee werd niet (volledig) voldaan aan het criterium voor het opstarten van het terugvalscenario. Het is overigens een normaal verschijnsel dat concentraties in de kern sterk fluctueren.

De afwijkende concentratie gaf in dit geval geen aanleiding tot het direct nemen van maatregelen. De doelstelling is een stabiele eindsituatie. Wij toetsen in een dergelijke situatie voornamelijk aan verspreidingsrisico's waarbij wij ons vooral richten op de randen van de verontreiniging. Latere metingen van deze peilbuis geven aan dat de concentratie is gedaald tot beneden het niveau van 2008.

13. *Is er op grond van de verhoogde signaal waarde in 2014 door de gemeente een keuze gemaakt of gebruik gemaakt moet worden van een terugvalscenario, conform het besluit op de Wet bodembescherming uit vraag 10? Welke keuze is gemaakt en op grond waarvan? En kunt u toelichten hoe een dergelijk terugvalscenario eruit zou zien?*

Een 'keuze' was in dit geval niet aan de orde omdat de stijging is geconstateerd in één diepe peilbuis (58) met een filterdiepte van 9-10 m-mv in de kern van de grondwaterverontreiniging. Daarmee werd niet (volledig) voldaan aan het criterium voor het opstarten van het terugvalscenario. Het is overigens een normaal verschijnsel dat concentraties in de kern sterk fluctueren.

De afwijkende concentratie gaf in dit geval geen aanleiding tot het direct nemen van maatregelen. De doelstelling is een stabiele eindsituatie. Wij toetsen bij een dergelijke situatie voornamelijk aan verspreidingsrisico's waarbij wij ons vooral richten op de randen van de verontreiniging. Latere metingen van deze peilbuis geven aan dat de concentratie is gedaald tot beneden het niveau van 2008.

⁵ Tauw, Monitoring grondwater 2017 AAgrunol te Groningen, d.d.5 december 2017, Kenmerk L001-1261309EBS-V01-nva-NL
<https://arcgis.groningen.nl/AA001403063/MO-2017%20L001-1261309EBS-V01-nva-NL.pdf>

14. *In 2017 worden sterk verhoogde concentraties door Tauw gemeld, nu voor peilbuizen 31 en 58, een matige verhoging in 21 en lichte verhogingen in 41, 50, 53 en 55. Welke keuze heeft de gemeente toen gemaakt ten aanzien van een terugvalscenario en op grond waarvan? Verderop op dezelfde pagina van dat rapport uit 2017 zegt het adviesbureau dat ondanks de hoge concentratie, de eerder aangetroffen sterke stijging in peilbuis 58 'significant' is afgenomen. De concentraties in peilbuis 31 zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2012. Het 'overall' beeld gaf in 2017 geen aanleiding om een 'keuze' te maken. Tauw concludeert terecht een gelijkblijvende trend.*
15. *Op 21 maart 2019 stuurt Tauw weer een brief over de Monitoring grondwater 2018 aan de gemeente met als aanleiding “het geval van ernstige grondwaterverontreiniging met arseen op de locatie”. Weer worden verhoogde concentraties aan arseen gemeten (peilbuis 31 en 58), matige concentraties in 21 en 53 en lichte concentraties in 41 en 45. In het geactualiseerde saneringsplan (Royal Haskoning, kenmerk 9T0990, d.d. 17 april 2009) staat met betrekking tot de Signaal waarde “wanneer in twee of meer filters tweemaal een toename wordt gemeten groter dan 50% ten opzichte van de vorige ronde en de gehalten in beide meetronden de tussenwaarde overschrijden dient , in overleg met het bevoegd gezag, het terugvalscenario in werking worden gezet”. “In peilbuizen 31 en 53 is in 2018 ten opzichte van de monitoringsronde van 2017 een stijging in concentratie groter dan 50% geconstateerd. Voor peilbuis 31 bevinden beide waarden zich boven de interventiewaarde, voor peilbuis 50 is in 2018 een overschrijding van de tussenwaarde geconstateerd.” Welke keuze heeft de gemeente gemaakt op grond van deze conclusie van Tauw en op grond waarvan?⁶.*

Momenteel is het rapport in behandeling bij de Omgevingsdienst Groningen. De beoordeling van dit rapport is nog niet afgerond. Naar aanleiding van de resultaten heeft inmiddels wel een overleg plaatsgevonden. Tijdens dat overleg is naar voren gekomen dat het bevoegd gezag voornemens is de aanbeveling van Tauw over te nemen. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over herbemonstering en eventueel bijplaatsen van één of meerdere peilbuizen.

Op grond van de huidige resultaten is er overigens geen sprake van het overschrijden van de toetsingscriteria van het terugvalscenario.

⁶ Tauw, Monitoring grondwater 2018 AAgrunol te Groningen, d.d.21 maart 2019, kenmerk L001-1267779EBS-V01-kst-NL

16. *Tauw constateert dat gezien de significante stijging van de gemeten concentraties van arseen in peilbuizen 31 en 53 niet met zekerheid te stellen is dat een stabiele eindsituatie is bereikt en dat mogelijk het terugvalscenario in werking moet worden gesteld. Extra monitoring voor de buizen 31 en 53 wordt voorgesteld. Welke keuze heeft u als bevoegd gezag gemaakt op grond van deze informatie en waarom? Kunt u ons resultaten doen toekomen? Zo nee, waarom niet?*
- Het adviesbureau heeft de resultaten niet getoetst aan de criteria voor het in werking treden van het terugvalscenario. De gemeten concentraties voldoen op dit moment niet aan de criteria en geven daarom geen aanleiding tot het nemen van maatregelen. Naar aanleiding van de resultaten heeft wel een overleg plaatsgevonden. Tijdens dat overleg is naar voren gekomen dat het bevoegd gezag voornemens is de aanbeveling van Tauw over te nemen. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over herbemonstering en eventueel bijplaatsen van één of meerdere peilbuizen. Als de resultaten hiervan bekend zijn, wordt de situatie opnieuw beoordeeld.
17. *Gelden er op dit moment met het oog op het beheer van restverontreinigingen gebruiksbeperkingen en nazorgmaatregelen? Zo ja, in welk besluit dan wel beschikking is dit kenbaar gemaakt? Kunt u ons die doen toekomen?*
- De beperkingen zijn vastgelegd in de beschikking op het saneringsplan AAgrunol en blijven onverminderd van kracht totdat wij als bevoegd gezag een besluit hebben genomen op het evaluatieverslag. Naar de beschikking is verwezen in een voetnoot bij vraag 10. Omdat het saneringsplan er vanuit gaat dat ook na de saneringsfase restverontreiniging aanwezig blijft, zullen de gebruiksbeperkingen ook na afronding van de sanering nog van toepassing zijn.
18. *Hoe verhoudt de mogelijkheid van een eventueel terugvalscenario zich tot de werkzaamheden ten aanzien van de nieuwe Zuidelijke Ringweg? Is een terugvalscenario dan nog steeds mogelijk?*
- Het terugvalscenario heeft betrekking op de grondwaterverontreiniging op het AAgrunol-terrein. Als de huidige situatie onveranderd blijft, verwachten wij niet dat dit scenario in werking zal treden. De werkzaamheden aan de Zuidelijk Ring hebben betrekking op een andere verontreinigingssituatie en zijn daarom beschreven in een afzonderlijk Raamsaneringsplan waarmee wij als bevoegd gezag in een afzonderlijk besluit hebben ingestemd. Op grond van de beschikbare informatie verwachten wij niet dat de werkzaamheden aan de Ring Zuid negatieve gevolgen zullen hebben voor de nog aanwezige grondwaterverontreiniging op het AAgrunol-terrein. Mocht dat op zeker moment toch het geval zijn, dan dient de veroorzaker van die beïnvloeding de gevolgen ervan ongedaan te maken.

19. *Tijdens de informatiesessie voor raads- en statenleden waaraan u in de eerder genoemde antwoorden op de vragen van de PVV refereert, werd gezegd dat de kwaliteit van het grondwater dat bij bemalingsproeven op de AAgrunollocatie vrijkwam, van betere kwaliteit was dan het water in het Winschoterdiep. Van welke diepte was dit water afkomstig? En kunt u ons die onderzoeken doen toekomen?*

Tijdens de informatiesessie van 15 januari 2020 is gerefereerd aan de bemalingsproeven in het kader van bouwkuip VDL en niet de AAgrunollocatie. ARZ gaat geen grondwater onttrekken bij de AAgrunollocatie. De resultaten (alsmede de diepte) van deze bemalingsproeven zijn opgenomen in het Addendum Bemaling VDL.

20. *Kunt u ons het eindrapport toesturen met betrekking tot de eindsanering van de AAgrunollocatie?*

Een eindevaluatie met een verslag van de gehele sanering wordt pas opgesteld als de saneringsdoelstelling aantoonbaar is bereikt. Dat moment lijkt te zijn genaderd zodat de resultaten van de volgende, en mogelijk laatste ronde, verwerkt kunnen worden in een eindevaluatieverslag. In dat verslag wordt ook een nazorgparagraaf opgenomen en indien akkoord, volgt een instemmingsbesluit van het college van B&W als bevoegd gezag.

21. *Gezien bovenstaande en de plannen van CHP en de verantwoordelijkheden van de gemeente, hoe gaat de gemeente alsnog invulling geven aan hetgeen gesteld is in haar besluit [1] en hoe gaat zij handhavend optreden tegen CHP als de gemeente géén vergunning heeft afgegeven aan CHP voor de uitvoering van hun plannen ten aanzien van de verdiepte ligging*

CHP dient de saneringswerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de Ring Zuid uit te voeren conform het Raamsaneringsplan. Het toezicht op de uitvoering van bodemsaneringen wordt namens de gemeente uitgevoerd door de Omgevingsdienst Groningen. Voor het voormalige AAgrunol-terrein geldt een ander saneringsplan.

Op grond van hoofdstuk 5.7 van het bemalingsadvies van 23 januari 2020 verwachten wij overigens niet dat de onttrekking een negatieve invloed zal hebben op de aanwezige grondwaterverontreiniging op het AAgrunol-terrein. Dan is instemming niet nodig. Zie ook ons antwoord bij vraag 10.

De aanleg van de ringweg vindt deels in den natte plaats en deels in den droge. Daar waar grondwater onttrokken wordt, zijn de effecten voor de directe omgeving modelmatig berekend en worden de effecten tijdens de uitvoering gemonitord.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.